

Дослідження, розробки, проекти з питань
публічного управління та адміністрування

УДК 351

Криштанович Мирослав Франкович

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Інститут права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»*

Kryshтанovych Myroslav

*Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Professor of the Department of Pedagogy and Innovative Education
Institute of Law, Psychology and Innovative Education
Lviv Polytechnic National University
ORCID: 0000-0003-1750-6385*

Брич Леся Володимирівна

*кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Інституту права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»*

Brych Lesia

*PhD of Public Administration,
Associate Professor of the Department of Pedagogy and Innovative Education
Institute of Law, Psychology and Innovative Education
Lviv Polytechnic National University
ORCID: 0000-0001-8338-9573*

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ ІНВЕСТИВАННЯ У РОЗВИТОК

**ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ: ВИКЛИКИ В КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ
STRATEGIC GUIDELINES FOR PUBLIC POLICY TO ENSURE
CONDITIONS FOR INVESTING IN HUMAN CAPITAL
DEVELOPMENT: CHALLENGES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN
INTEGRATION**

***Анотація.** Вступ. Дослідження стратегічних орієнтирів сучасної публічної політики забезпечення умов для інвестування у розвиток людського капіталу в контексті євроінтеграції. Доведено, що людський капітал, що включає освіту, навички та здоров'я населення, є ключовим чинником економічного зростання та інновацій. Встановлено важливість підвищення рівня людського капіталу в Україні для забезпечення її продуктивності та конкурентоспроможності на європейському ринку.*

Метою дослідження визначено, що інтеграція з ЄС вимагає зближення освітніх, медичних та трудових стандартів України з європейськими нормами, що сприятиме мобільності українських працівників та полегшить інтеграційні процеси. За результатами дослідження було виявлено, що інвестиції в освіту, охорону здоров'я та професійне навчання є критичними для залучення іноземних інвесторів та інтеграції України у світову економіку.

Результати. Встановлено, що стратегічні орієнтири публічної політики повинні включати комплексний підхід до розвитку освітніх програм, підтримки здоров'я населення та професійного навчання з метою підготовки кваліфікованої робочої сили. Визначено, що це сприятиме соціальній згуртованості та політичній стабільності, зменшуватиме еміграцію кваліфікованих кадрів та сприятиме економічному зростанню країни. Встановлено, що удосконалення людського капіталу в контексті

євроінтеграції може значно підсилити технологічні досягнення та високотехнологічні галузі в Україні.

Висновки. Визначено, що адаптація професійних та освітніх стандартів до європейських вимог не лише сприяє мобільності робочої сили, а й покращує взаєморозуміння з європейськими партнерами. За результатами дослідження було зазначено, що інвестування у навчання та професійний розвиток, включно з онлайн-курсами і тренінгами, відіграє важливу роль у формуванні конкурентоздатної робочої сили.

Ключові слова: публічна політика, державне регулювання, державне управління, євроінтеграція, стратегічні орієнтири, людський капітал, інвестування у людський капітал,

Summary. *Introduction.* The research aims to explore the strategic orientations of modern public policy to ensure conditions for investing in the development of human capital in the context of European integration. It has been proven that human capital, which includes education, skills, and the health of the population, is a key factor in economic growth and innovation. The importance of improving the level of human capital in Ukraine has been established to ensure its productivity and competitiveness in the European market. It has been determined that integration with the EU requires the convergence of Ukrainian educational, medical, and labor standards with

Purpose. European norms, which will facilitate the mobility of Ukrainian workers and ease integration processes. Research findings have revealed that investments in education, health care, and professional training are critical for attracting foreign investors and integrating Ukraine into the global economy.

Results. Strategic public policy orientations must include a comprehensive approach to developing educational programs, supporting public health, and professional training to prepare a qualified workforce. It has been determined that this will promote social cohesion and political stability, reduce the

emigration of skilled workers, and foster the country's economic growth. Enhancements in human capital in the context of Eurointegration can significantly strengthen technological achievements and high-tech industries in Ukraine. It has been identified that adapting professional and educational standards to European requirements not only enhances workforce mobility but also improves understanding with European partners.

Conclusions. The research has noted that investing in training and professional development, including online courses and training, plays a crucial role in forming a competitive workforce. Summarizing, we note that investments in human capital are closely related to innovations and introduction of new technologies. A well-educated and skilled workforce is more likely to produce innovative ideas and adapt quickly to technological change. For Ukraine, this means better integration into the digital and knowledge economies of Europe, making it a center of innovation and technology-oriented industries.

***Key words:** public policy, state regulation, public administration, European integration, strategic orientations, human capital, investment in human capital*

Постановка проблеми. Людський капітал, що включає освіту, навички та здоров'я населення, є основним двигуном економічного зростання. Для України важливо підвищити людський капітал, щоб збільшити продуктивність та інноваційність. Інвестуючи в освіту та навчання, Україна може розвинути робочу силу, здатну рухати вперед технологічні досягнення та високотехнологічні галузі. Це особливо важливо, оскільки країна прагне відповідати більш конкурентним економікам Європейського Союзу (ЄС). Інтеграція з Європою вимагає зближення зі стандартами ЄС у різних секторах, включаючи освіту, охорону здоров'я та ринки праці. Сконцентрувавшись на розвитку людського капіталу, Україна може забезпечити, що її робоча сила

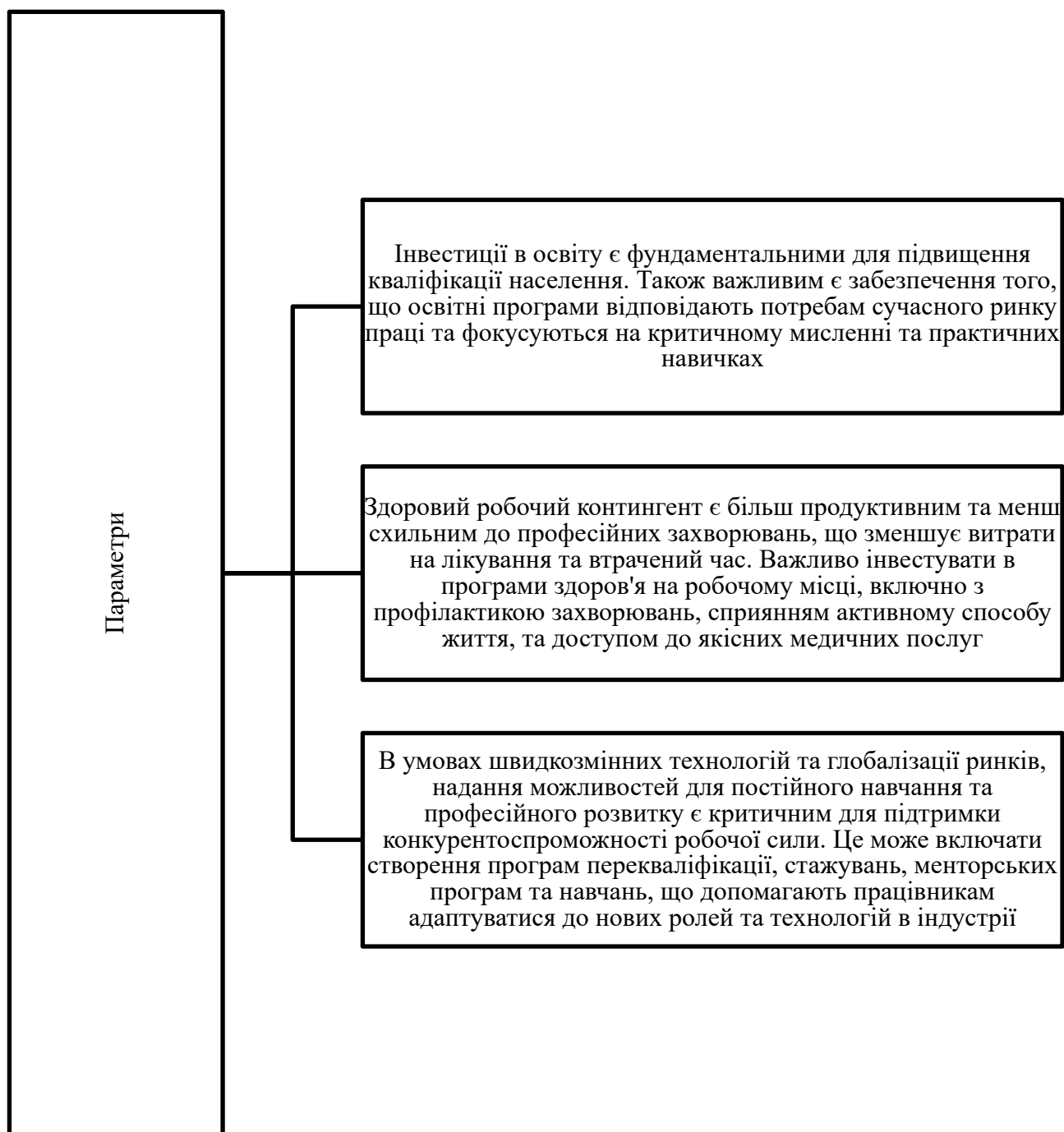
відповідає професійним та технічним стандартам, вимогам ЄС. Це не тільки полегшує інтеграцію, але й підвищує мобільність українських працівників на ринку праці ЄС. Інвестори часто шукають місця з кваліфікованою робочою силою та ефективним управлінням людським капіталом. Покращивши освітні системи, охорону здоров'я та професійне навчання, Україна може стати більш привабливою для закордонних інвесторів. Це критично для приваблення інвестицій, які приносять не тільки капітал, але й нові технології та бізнес-практики, що ще більше інтегрують Україну в глобальні ринки. Все це вкрай актуалізує саме питання формування стратегічних орієнтирів публічної політики забезпечення умов для інвестування у розвиток людського капіталу в контексті посиленої євроінтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість важливих аспектів і проблем розвитку людського капіталу розкривалися в роботах таких вчених, як E. Johnson [1], A. Smith [2], G. Parker [3], M. Roberts [4], V. Harrison [5], L. Green [6], B. Антонюк [7], Н. Кузнецова [8], О. Стрижак [9], O. Edwards [10] та інші. Проте, зазначимо при цьому, що ряд теорій і концепцій щодо визначення стратегічних орієнтирів сучасної публічної політики в контексті євроінтеграції досі залишаються не розкритими в повній мірі, що і зумовило вибір даної тематики та її сучасну актуальність.

Метою дослідження є дослідження стратегічних орієнтирів сучасної публічної політики забезпечення умов для інвестування у розвиток людського капіталу в контексті євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу. Стратегічні орієнтири публічної політики для забезпечення умов інвестування у розвиток людського капіталу є комплексним й системним підходом, який включає розробку та реалізацію державних заходів і стратегій, спрямованих на підвищення освітнього, професійного і здоров'я населення. Цей підхід базується на

розумінні того, що кваліфікована, освічена та здорова робоча сила є ключем до сталого економічного зростання та конкурентоспроможності нації [1-3]. Перш за все, стратегічні орієнтири повинні включати розвиток освітніх програм, що відповідають сучасним потребам ринку праці. Це означає не тільки підтримку існуючих освітніх закладів, але й створення нових форм навчання, таких як онлайн-курси та професійні тренінги, що забезпечують навички, необхідні для роботи в сучасному технологічному світі. На другому місці стоїть підтримка здоров'я робочої сили. Стратегії мають включати програми з покращення умов праці, профілактики хвороб та доступу до медичних послуг [4-5]. Здорові працівники здатні ефективніше виконувати свої обов'язки та менше відсутні на роботі через хвороби, що безпосередньо впливає на продуктивність та ефективність виробництва (рис. 1).

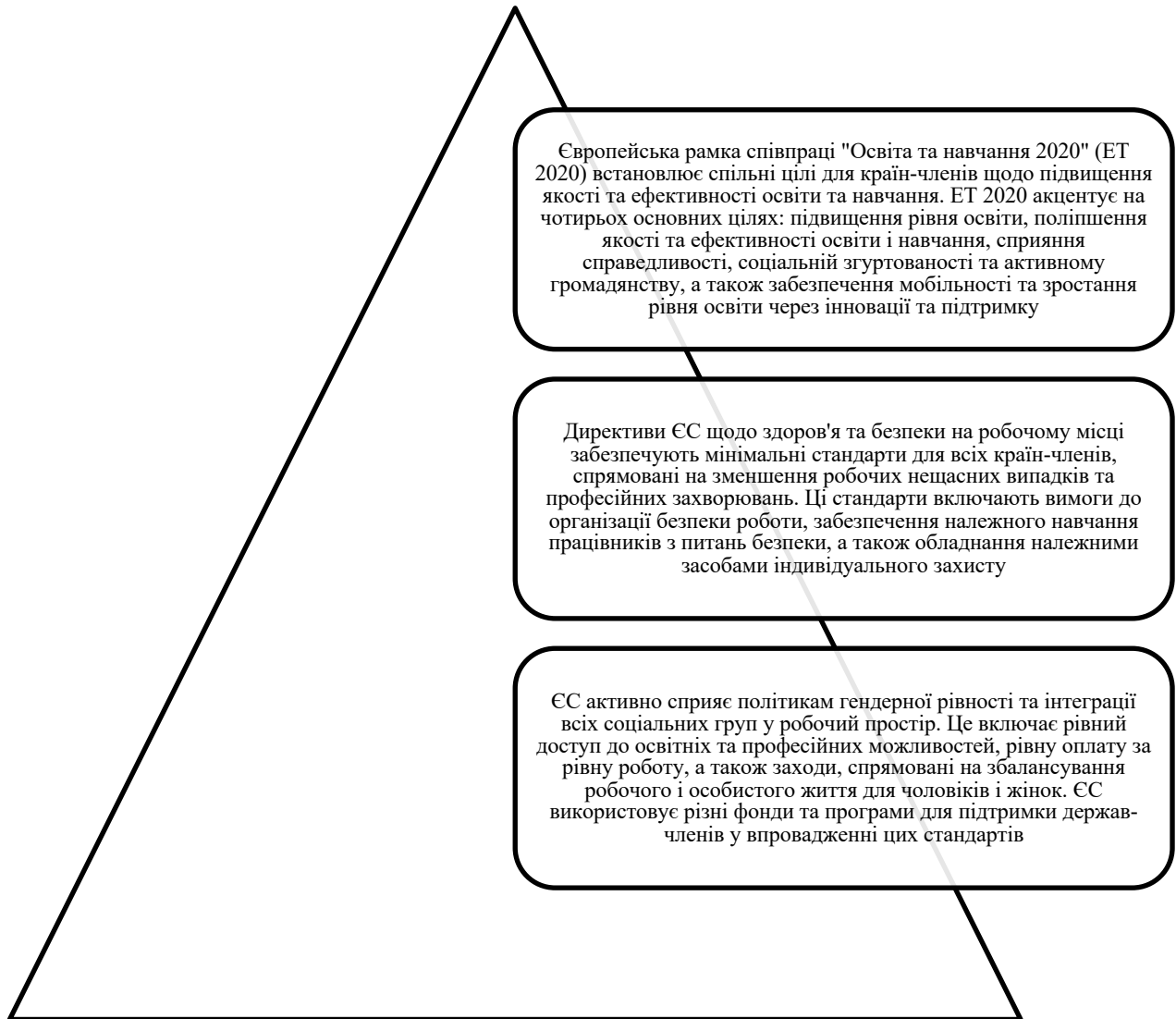
Рис. 1. Параметри формування умов для інвестування у розвиток людського капіталу

Джерело: сформовано авторами

Україна, прагнучи до інтеграції в Європейський Союз, повинна адаптувати свої освітні та професійні стандарти до європейських вимог. Це

не тільки сприятиме кращому взаєморозумінню з європейськими партнерами, але й забезпечить більшу мобільність українських фахівців на міжнародному рівні. Важливо не тільки формувати базові знання та навички, але й забезпечувати можливості для їх постійного оновлення та розвитку. Це може включати податкові пільги для компаній, що інвестують у навчання своїх співробітників, а також державні субсидії для освітніх програм, які спрямовані на підвищення кваліфікації. Для ефективного розвитку людського капіталу важливо співпрацювати з бізнесом, щоб забезпечити відповідність освітніх програм реальним потребам ринку [6-10]. Приватні компанії можуть надавати інвестиції, які допоможуть фінансувати новітні технології та методики навчання, забезпечуючи таким чином високу якість освітніх послуг. Ці стратегічні орієнтири публічної політики є вирішальними для забезпечення умов для інвестування в розвиток людського капіталу, які прямо впливають на покращення загальної продуктивності та економічного зростання країни (рис. 2).

Рис. 2. Стандарти ЄС до розвитку людського капіталу

Джерело: сформовано авторами

Євроінтеграція вимагає від України не тільки гармонізації законодавства та економічних стандартів, але й значних зусиль у сфері розвитку людського капіталу. Інвестиції в освіту, здоров'я та професійну підготовку є ключовими для підготовки населення до викликів та можливостей, які пропонує європейська інтеграція. Це особливо актуально, оскільки ЄС передбачає великий акцент на інновації, високі технології та конкурентоздатність, які вимагають добре підготовленої та освіченої робочої сили. По-перше, інвестиції в розвиток людського капіталу сприяють підвищенню якості робочої сили, що є необхідним для

виконання вимог та стандартів ЄС. Якісна освіта та професійне навчання забезпечують наявність кваліфікованих працівників, здатних адаптуватися до швидких змін у технологіях і глобальних ринках. Таке навчання також допомагає забезпечити мобільність працівників у межах Європейського Союзу, що є однією з основних переваг членства (рис. 3).

Оновлення та модернізація освітньої системи з метою гармонізації із стандартами Європейського Союзу є критично важливою. Це включає впровадження нових навчальних програм, які фокусуються на розвитку критичного мислення, цифрових навичок та міжкультурної компетенції. Також важливо забезпечити належну підготовку викладачів та створення умов для безперервного професійного розвитку

Створення та підтримка інфраструктури для професійного навчання та перенавчання дорослого населення, щоб забезпечити їх здатність адаптуватися до змінюваних умов ринку праці. Це особливо важливо у контексті швидкого розвитку новітніх технологій та глобалізації. Необхідно активно використовувати можливості ЄС щодо фінансування таких програм через різноманітні фонди та ініціативи

Забезпечення можливостей для мобільності українських громадян в межах Європейського Союзу через програми обміну, стажування та роботи. Такі програми дозволять українським спеціалістам підвищувати свої професійні навички, а також вдосконалювати розуміння культурних та бізнес-практик країн ЄС, що є важливим для глибшої інтеграції в європейські економічні та соціальні структури

Рис. 3. Основні стратегічні орієнтири для розвитку людського капіталу України з метою посилення євроінтеграції

Джерело: сформовано авторами

Інноваційність вимагає не тільки високих технологій, але й здатності працівників мислити критично та творчо. Ці якості можуть бути розвинуті через цілеспрямоване навчання та постійне професійне зростання, що стає можливим завдяки державним та приватним інвестиціям у освітні програми.

При цьому, через забезпечення рівного доступу до якісної освіти та здоров'я можна зменшити соціальну нерівність, зміцнити соціальну згуртованість та підтримати політичну стабільність. Ці аспекти важливі для встановлення довіри та співпраці між Україною та країнами-членами ЄС, що є необхідним для успішної інтеграції.

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що інвестиції в людський капітал тісно пов'язані з інноваціями та впровадженням нових технологій. Добре освічена та кваліфікована робоча сила більш схильна до виробництва інноваційних ідей та швидкої адаптації до технологічних змін. Для України це означає кращу інтеграцію в цифрові та знаннєві економіки Європи, роблячи її центром інновацій та технологічно орієнтованих галузей. Публічна політика в контексті формування умов для розвитку людського капіталу може призвести до більшої соціальної згуртованості та політичної стабільності, ключових факторів у підтримці та привабленні нових інвестицій. Оскільки Україна продовжує зіштовхуватися з зовнішніми загрозами та внутрішніми викликами, стабільне та згуртоване суспільство, підкріплене інклюзивним та справедливим доступом до ресурсів, таких як освіта та охорона здоров'я, є життєво важливим. Ця соціальна стабільність приваблює як внутрішніх, так і міжнародних інвесторів. При цьому, однією з постійних проблем України є еміграція кваліфікованих та освічених осіб, які шукають кращі можливості за кордоном. Створюючи кращі умови для розвитку людського капіталу, Україна може забезпечити більше можливостей на місцевому рівні, утримуючи таким чином таланти. Покращені кар'єрні перспективи,

конкурентоспроможні зарплати та високий рівень життя можуть переконати багатьох залишитися і внести свій вклад у місцеву економіку, зупинивши відтік мозків та повернути людей в поствоєнний вже період.

Література

1. Johnson E., Carter S., Matthews L. Enhancing human capital through educational reforms in Eastern Europe: Strategies and outcomes. *European Policy Review*. 2023. 34(1). P. 15-29.
2. Smith A., Turner T., Clark V. Public policy and human capital development in post-Soviet states: A comparative analysis. *Journal of European Integration Studies*. 2021. 39(4). P. 476-495.
3. Parker G., Thompson I., White N. Strategic frameworks for workforce training in the EU integration process. *Human Capital Research Journal*. 2022. 28(3). P. 203-221.
4. Roberts M., Sinclair S., Grant Y. Policy innovations for attracting investments in human capital in the new EU member states. *Public Administration Quarterly*. 2020. 45(2). P. 112-130.
5. Harrison V., Stewart A., Morgan O. Challenges and strategies for public policy in human capital investment within EU convergence criteria. *European Economic Perspectives*. 2024. 17(1). P. 88-107.
6. Green L., Brown M., Davis A. The role of strategic planning in human capital development in Ukraine: Towards European integration. *Policy Studies Journal*. 2019. 53(3). P. 310-334.
7. Антонюк В. П. Людський капітал України в контексті міжнародних порівнянь: проблеми і завдання його розвитку для забезпечення технологічних змін. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 2. С. 135-141.
8. Кузнецова Н. Б. Глобальна парадигма розвитку людського капіталу : автореф. дис. ... д.е.н. : 08.00.02 – Світове господарство і

міжнародні економічні відносини / Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. 2023. 37 с.

9. Стрижак О. Особливості взаємозв'язку рівня розвитку людського капіталу й цифрових технологій у контексті формування суспільства 5.0. *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*. 2022. Vol. 8. № 3. С. 224-243.

10. Edwards O., Taylor T., Wallace D. Impact of public policies on human capital dynamics in the context of European integration challenges. *Journal of Human Capital Studies*. 2021. 15(4). P. 455-474.

References

1. Johnson, E., Carter, S., & Matthews, L. (2023). Enhancing human capital through educational reforms in Eastern Europe: Strategies and outcomes. *European Policy Review*, 34(1), 15-29.

2. Smith, A., Turner, T., & Clark, V. (2021). Public policy and human capital development in post-Soviet states: A comparative analysis. *Journal of European Integration Studies*, 39(4), 476-495.

3. Parker, G., Thompson, I., & White, N. (2022). Strategic frameworks for workforce training in the EU integration process. *Human Capital Research Journal*, 28(3), 203-221.

4. Roberts, M., Sinclair, S., & Grant, Y. (2020). Policy innovations for attracting investments in human capital in the new EU member states. *Public Administration Quarterly*, 45(2), 112-130.

5. Harrison, V., Stewart, A., & Morgan, O. (2024). Challenges and strategies for public policy in human capital investment within EU convergence criteria. *European Economic Perspectives*, 17(1), 88-107.

6. Green, L., Brown, M., & Davis, A. (2019). The role of strategic planning in human capital development in Ukraine: Towards European integration. *Policy Studies Journal*, 53(3), 310-334.

7. Antoniuk, V. P. (2021). Liuds'kyj kapital Ukrainy v konteksti mizhnarodnykh porivnian': problemy i zavdannia joho rozvytku dlia zabezpechennia tekhnolohichnykh zmin [Human Capital of Ukraine in the Context of International Comparisons: Problems and Tasks of its Development to Ensure Technological Changes]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2, 135-141 [in Ukrainian].

8. Kuznetsova, N. B. (2023). Hlobal'na paradyhma rozvytku liuds'koho kapitalu [The global paradigm of human capital development]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

9. Stryzhak, O. (2022). Osoblyvosti vzaiemozv'iazku rivnia rozvytku liuds'koho kapitalu j tsyfrovyykh tekhnolohij u konteksti formuvannia suspil'stva 5.0 [Features of the relationship between human capital development and digital technologies in the context of society 5.0 formation]. *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*, 8(3), 224-243 [in Ukrainian].

10. Edwards, O., Taylor, T., & Wallace, D. (2021). Impact of public policies on human capital dynamics in the context of European integration challenges. *Journal of Human Capital Studies*, 15(4), 455-474.